

Saray Reperensya Parad *Workbook ed Aral*

DISYEMBRE 2-8

KAYAMANAN ED SALITA NA DIOS | APOCALIPSIS 7-9

“Bebendisyonan nen Jehova so Agnabilang a Baleg ya Ulop”

(Apocalipsis 7:9) Kayari na saya, anengneng koy sakey a baleg ya ulop, ya agnayarian a bilangen na too, a nanlapu ra ed amin a nasyon tan tribu tan rasa tan lenguahe, ya akaalagey ira diad arap na trono tan arap na Kordero, ya akasulong ira na amputin kawes; tan wala ray sankabembenan dan sanga na palma.

it-1 997 ¶1

Baleg ya Ulop

Say tepet et: No say “baleg ya ulop” et ontutukoy ed totoon akaliktar tan manbilay ed dalin, akin balet et imbagan “akaalagey ira diad arap na trono tan arap na Kordero”? (Apo 7:9) No maminsan, nauusar ed Biblia so posisyon ya “akaalagey” pian ipanengneng ya say sakey ya individual odino grupo et pinaboran odino inapobaan na samay walad arapan da. (Sal 1:5; 5:5; Pro 22:29; Luc 1:19) Diad tua, nabasa ed kapitulo 6 na Apocalipsis ya “saray arari ed dalin, saray atagey ya opisyal, saray komandante na militar, saray mayaman, saray mabiskeg, kada aripen, tan kada bulos a too” et inyamotan day “Dios ya akayurong ed trono tan ed sanok na Kordero, lapud sinmabi lay baleg ya agew na sanok da, tan siopa so makaliktar?” (Apo 6:15-17; ikompara so Luc 21:36.) Kanian mapatnag ya say “baleg ya ulop” et grupo na saray totoon “makaliktar” odino mansiansian “akaalagey” ed agew na sanok na Dios ta inapobaan to ira tan na Kordero.

(Apocalipsis 7:14) Kanian tampol ya inkuan kod sikato: “Katawan ko, sika so makaamta.” Tan inkuan to ed siak: “Saraya may nanla-

pud baleg a kairapan, tan nilinisan da ray kawes da tan pinaputi da iratan ed dala na Kordero.

it-2 1127 ¶4

Kairapan

Manga taloran dekada kayarin aderal so Jerusalem, oniyay imbaga ed si apostol Juan nipaakar ed baleg ya ulop na totoon nanlapud amin a nasyon, tribu, tan rasa: “Saraya may nanlapud baleg a kairapan, tan nilinisan da ray kawes da tan pinaputi da iratan ed dala na Kordero.” (Apo 7:13, 14) Sayan baleg ya ulop et “nanlapud baleg a kairapan,” labay ton ibaga et aliktaran da itan. Papaneknekan iya na miparan salita ya nabasad Gawa 7:9, 10 ya “say Dios et walad [si Jose], tan inliktar tod amin a kairapan to.” Alampasan nen Jose so amin ya impanirap to, agto labat iratan inanosan noagta aliktaran toy amin a mairap ya dinalan to.

(Apocalipsis 7:15-17) Kanian wala rad arap na trono na Dios, tan agew-labi iran manlingkor ed sikato diad templo to; tan samay akayurong ed trono et tarongan to ra na tolda to. ¹⁶ Agla ran balot naerasan odino napaet, tan agla ra pasakitan na agew odino antokaman a mansasnit a petang, ¹⁷ lapud say Kordero, a walad pegley na trono, so manpastol ed sikara tan itonton to ra diad saray subol na danum na bilay. Tan punasen na Dios so amin a lua ed kamataan da.”

it-1 996-997

Baleg ya Ulop

Say Pakabidbiran Da. Pian nabidbir so “baleg ya ulop,” makatulong so deskripsion ya walad Apocalipsis kapitulo 7 tan ed arum ni ran teksto. Ibabaga na Apocalipsis 7:15-17 ya say Dios et “tarongan to ra na tolda to,” itonton to ra diad “saray subol na danum na bilay,” tan

“punasen na Dios so amin a lua ed kamataan da.” Nabasad Apocalipsis 21:2-4 iray miparan salita ya “say tolda na Dios et walad katooan,” “punasen to so amin a lua ed kamataan da,” tan “anggapo lay patey.” Diad saratan ya pasinga-
wey, say tutukoyen et aliwan saray indibidual diad tawen ya panlapuan na “Balon Jerusalem, ya onleleksab,” noagta saray totoo diad dalin.

Pankotkot na Espiritual a Kayamanan

(Apocalipsis 7:1) Kayari na saya, anengneng koy apatiran anghel ya akaalagey ed apatiran suyok na dalin, a popokpokan da so apatiran dagem na dalin, pian anggapoy dagem ya onsiplog ed dalin odino ed dayat odino ed dinanman a kiew.

re 115 ¶4

Panagtatak ed Israel na Dios

⁴ Anggapoy duaruwa, sarayan apatiran anghel so mangirerepresenta ed apatiran anghelikon grupo, ya uusaren nen Jehova a mamokpok ed kipaakseb na panangukom ya anggad aturon panaon. Sano bulosan la na saray anghel iratan a dagem na madibinon sanok pian manbaban-sag ya onsiplog manlapud amianen, abalaten, bukig, tan sagur, say desyang so abalbaleg. Mi-padpara itan, balet diad makapakigtot a laknab, ed impangusar nen Jehova ed apatiran dagem ya angitayak ed saray kadaanan ya Elamita, ya aneral tan angupot ed sikara. (Jeremias 49: 36-38) Satan so abalbaleg ya alimbusabos a nagkalalon makadesyang nen say “bagyo” ya impaneral nen Jehova ed nasyon na Ammon. (Amos 1:13-15) Anggapo so kabiangan na organisasyon nen Satan as ed dalin a makatalindeg ed agew na sanok nen Jehova, sano alangonen to so inkasoberano to ed magnayon ya onsabi. —Salmo 83:15, 18; Isaías 29:5, 6.

(Apocalipsis 9:11) Walay ari ra, say anghel na kaaralman. Diad Hebreo, say ngaran to et Abaddon, balet diad Griego, say ngaran to et Apollyon.

it-1 12

Abaddon

Siopa si Abaddon, say anghel na kaaralman?

Balet diad Apocalipsis 9:11, say salitan “Abaddon” et inngaran ed “anghel na kaaralman.” Say miparad satan ya Griegon ngaran ya Apollyon et mankabaliksikan na “Managderal.” Nen 1800’s, wala ray mangibabaga ya sayan teksto et ontutukoy ed saray totoo ya singa si Emperador Vespasian, Muhammad, tan anggan si Napoleon, tan samay anghel kuno et “sakey ya demonyo.” Balet, imanoen ya diad Apocalipsis 20:1-3, sankaeagnan na samay anghel so “tombok na kaaralman.” Ipapanengneng sirin na satan ya sikatoy imbaki na Dios manlapud tawen. Kanian aliwan “sakey ya demonyo” ta baloren tan ibantak toy Satan as ed kaaralman. Oniay imbaga na *The Interpreter’s Bible* nipaa-
kar ed Apocalipsis 9:11: “Balet, say Abaddon et aliwan anghel nen Satan as noagta anghel na Dios, tan gawaen toy kimey a panagderal ya ipagawa na Dios.”

Diad saray teksto ed Hebreon kasulatan, malineu ya say *avadohn* et miparad Lubok tan patey. Diad Apocalipsis 1:18, imbaga nen Jesus: “Mabilay ak lawas ya anggad angga, tan walad siak iray tombok na patey tan say Lubok.” Ipapanengneng na Lucas 8:31 ya walay autoridad to ed kaaralman. Ibabaga na Hebreo 2:14 ya magmaliw a laman tan dala si Jesus “pian diad panamegley na ipatey to et napaandi to imay walaay pakayarin mamatey, salanti, say Diablo.” Kanian, walay pakayari nen Jesus ya maneral, tan kaiba si Satan as ed saray deralen to. Diad Apocalipsis 19:11-16, malineu ya si Jesus so tinuro na Dios bilang Managderal.

Panagbasa ed Biblia

(Apocalipsis 7:1-12) Kayari na saya, anengneng koy apatiran anghel ya akaalagey ed apatiran suyok na dalin, a popokpokan da so apatiran dagem na dalin, pian anggapoy

dagem ya onsiplog ed dalin odino ed dayat odino ed dinanman a kiew. ² Tan aneng-neng koy sakey nin anghel a mamapaatagey manlapud bubutayan na agew, a walad sikatoy panagtatak na mabilay a Dios; tan diad maksil a boses et imbaga tod saray apatiran anghel a naikday autoridad a maneral ed dalin tan dayat: ³ “Agyo dederalen so dalin odino say dayat odino saray kiew, anggad agmi natatakan iray moling na saray ariripen na Dios tayo.” ⁴ Tan nadngel ko so bilang na saramay tinatakan, 144,000, a tinatakan a nanlapud balang tribu na saray ananak nen Israel: ⁵ Diad tribu nen Juda, 12,000 so tinatakan; diad tribu nen Ruben, 12,000; diad tribu nen Gad, 12,000; ⁶ diad tribu nen Aser, 12,000; diad tribu nen Neftali, 12,000; diad tribu nen Manases, 12,000; ⁷ diad tribu nen Simeon, 12,000; diad tribu nen Levi, 12,000; diad tribu nen Isacar, 12,000; ⁸ diad tribu nen Zebulon, 12,000; diad tribu nen Jose, 12,000; diad tribu nen Benjamin, 12,000 so tinatakan. ⁹ Kayari na saya, anengneng koy sakey a baleg ya ulop, ya agnayarian a bilangen na too, a nanlapu ra ed amin a nasyon tan tribu tan rasa tan linguahe, ya akaalagey ira diad arap na trono tan arap na Korde-ro, ya akasulong ira na amputin kawes; tan wala ray sankabembenan dan sanga na palma. ¹⁰ Tan diad maksil a boses et ibabaga ra: “Say kililiktar tayo et utang tayo ed Dios tayo, ya akayurong ed trono, tan ed Korde-ro.” ¹¹ Amin ya anghel et akaalagey ed paliber na trono tan saray mamatatken tan saray apatiran mabilay a pinalsa, tan dinmakmo-mo ra ed arap na trono tan nandayew ira ed Dios, ¹² ya ibabaga ra: “Amen! Komon ta say dayew tan gloria tan karunungan tan pisasalamat tan galang tan pakayari tan bis-keg et niwala ya anggad angga ed Dios tayo. Amen.”

DISYEMBRE 9-15

KAYAMANAN ED SALITA NA DIOS | APOCALIPSIS 10-12

“‘Duaran Tasi’ ya Pinatey tan Binilay”

(Apocalipsis 11:3) Pampropesiyaen ko so duaran tasik ed loob na 1,260 agew, ya akasulong ira na sakon abel.”

w14 11/15 30

Tepetepet na Saray Manbabasa

Siopa ray duaran tasi ya abitlad Apocalipsis kapitulo 11?

Nabasad Apocalipsis 11:3 so nipaakar ed duaran tasi ya manpropesiya ed 1,260 ya agew. Insan ibabaga na salaysay ya sikaray “taloen tan pateyen” na atap ya ayep. Balet kayari “talora tan kapalduan agew,” sarayan duaran tasi et bilayen lamet, kanian mankelaw iray maka-nengneng.—Apo. 11:7, 11.

Siopa irayan duaran tasi? Nanengneng tayod saray detalye na salaysay no siopa ra. Unona, nabasa tayon sikaray “isisimbolo na duaran kiew ya olibo tan duaran kandelero.” (Apo. 11:4) Nanonotan tayod satan imay kandelero tan duaran kiew na olibo ya adeskribe ed propesiya nen Zacarias. Nibagan saramay kiew na olibo et ontutukoy ed “duara a nilanaan,” si Gobernador Zerubabel tan Atagey a Saserdoten si Josue, ‘a manal-alagey ed abay na Katawan na amin a dalin.’ (Zac. 4:1-3, 14) Komadua, saramay duaran tasi et adeskribe ya manggagawa na saray tandan miparad saray ginawa nen Moises tan Elias.—Ikompara so Apocalipsis 11:5, 6 ed Numeros 16:1-7, 28-35 tan 1 Arari 17:1; 18:41-45.

Antoy pampaparaan na sarayan salaysay ed Biblia? Tutukoyen da iray nilanaan na Dios ya *angidaulo* ed panaon na subok. Kanian bilang kasumpalan na Apocalipsis 11, *saray alanaan ya agagin angidaulo* ed panaon ya niletneg so Panarian na Dios ed tawen nen 1914 et nampulong ‘ya akasulong na sakon abel’ diad talora tan kapalduan taon.

Kayari na impanpulong da ya akasulong na sakon abel, sarayan alanaan et simbolikon pinatey nen sikaray impriso ya agano, diad simbolikon talora tan kapalduan agew. Diad pakanengneng na saray kalaban na totoo na Dios, inatey lay kimey da, kanian manliket iray kalaban.—Apo. 11:8-10.

Balet, tinmua imay propesiya ta kayari na simbolikon talora tan kapalduan agew, binilay lamet so duaran tasi. Saray alanaan et nibulos ed prisoan, tan saramay nansiansian matoor et inikdan na Dios na espisyal ya pribilehyo panamegley na Katawan da, si Jesu-Kristo. Nen 1919, kaiba ira ed saramay aturon manlingkor bilang “matoor tan makabat ya aripen” ya mangasikasod espirtual ya pankaukolan na totoo na Dios legan na kaunoran iran agew.—Mat. 24:45-47; Apo. 11:11, 12.

Makapainteres ya sarayan agawgawa et inko-nekta na Apocalipsis 11:1, 2 ed panaon ya say espirtual a templo et nasukat odino nausisa. Nabasad Malaquias kapitulo 3 so miparan paninspeksion ed espirtual ya templo, ya tumbokay panaon na panaglinis. (Mal. 3:1-4) Panon kabayag iyan paninspeksion tan panlinis? Manlapud 1914 anggad bandad gapo na 1919. Kaibad satan imay 1,260 ya agew (42 bulan) tan simbolikon talora tan kapalduan agew ya abitlad Apocalipsis kapitulo 11.

Talagan maliket itayo ya inyuksoy nen Jehova so espirtual ya panaglinis pian saray totoo to et makapanggawa na saray maabig a gawa! (Tito 2:14) Tan aapresyaen tayon maong so alimbawa na matoor iran alanaan ya angidaulo ed panaon na subok tan sikara so nagmaliw ya simbolikon duaran tasi.

(Apocalipsis 11:7) Sano asumpal da lay panatatasi ra, say atap ya ayep ya ompaway ed kaaralman et milaban ed sikara tan taloen tan pateyen to ra.

(Apocalipsis 11:11) Kayari na talora tan kapalduan agew, say espiritu na bilay a nan-

lapud Dios et niwalad sikara, tan inmalagey ira, tan tinmakot a maong iramay akanengneng ed sikara.

Pankotkot na Espirtual a Kayamanan

(Apocalipsis 10:9, 10) Linma ak ed samay anghel tan imbagak ed sikato ya iter tod siak so melag a lukot. Inkuan tod siak: “Nia, akan mo, tan paagasangen na satan so eges mo, balet diad sangim et masamit itan a singa dilo.” ¹⁰ Inalak so melag a lukot ed lima na samay anghel tan inakan ko, tan diad sangik et masamit itan a singa dilo, balet sanen nakmon ko la, inmagasang so eges ko.

it-2 880-881

Lukot

Isisimbolo. Say salitan “lukot” et aminpigan nausar ed Biblia diad simbolikon paraan. Si Ezequiel tan Zacarias et parehon akanengneng na lukot ya asulatan ed arap tan beneg. Maslak et sakey labat ya pagpag so susulatan, kanian no say lukot et asulatan ed arap tan beneg, mangipapanengneng itan ya ambelat tan ser-yoso so panangukom ya akasulat ditan. (Eze 2:9–3:3; Zac 5:1-4) Diad sakey a pasingawey ed Apocalipsis, samay akayurong ed trono et walad kawatan ya lima to so lukot ya aselyodan na pitoran tatak, kanian ag-amtay akasulat anggad aglukasan na Kordero na Dios. (Apo 5: 1, 12; 6:1, 12-14) Diad satan met lanlamang ya pasingawey, inikdan si Juan na sakey a lukot tan ingganggan ya kanen to itan. Atawayan nen Juan ya masamit itan balet inmagasang so eges to. Lapud aliwan selyado so lukot, naamtaan sirin so akasulat ditan. Parad si Juan et “masamit” so mensahen nabasa ditan, balet wala ray anagasang ya karga na satan ya kaukolan ton ipropesiya. (Apo 10:1-11) Ontan met so naksperiensya nen Ezequiel sanen walay inter ed sikaton lukot ya nankarga na saray “kansion a tagleey, tan panermen tan pannangis.”—Eze 2:10.

(Apocalipsis 12:1-5) Insan sakey a baleg a tanda so anengneng ed tawen: Walay sakey a biin akawesan na agew, tan say bulan et walad silong na saray sali to, tan say ulo to et akoronaan na 12 bitewen, ² tan sikatoy malukon. Tan sikatoy oneeyag ta manpapasakit tan manirap lapud mananak la. ³ Sakey nin tanda so anengneng ed tawen. Nia! Sakey a baleg ya ambalbalangan dragon, a walaan na pitoran ulo tan samploran saklor tan saray ulo to et walaan na pitoran korona; ⁴ tan ingguyor na ikol to so kakatlo na saray bitewen ed tawen, tan imbantak to rad dalin. Tan nalagey so dragon ed arapan na bii a magano lan mananak, pian sano nananak la et akmonen to so ugaw. ⁵ Tan say bii et anginyanak na sakey a laki, on, sakey ya ugaw a laki, a pastolan toy amin a nasyon diad panamegley na baston a balatyang. Tan say anak to et tampol ya inyakar ed Dios tan diad trono to.

it-2 187 ¶7-9

Pampapasakit

Diad pasingawey ya nabasad Apocalipsis, anengneng nen apostol Juan so sakey a bii ed tawen ya oneeyag “ta manpapasakit tan manirap lapud mananak la.” Sikatoy anginyanak na “sakey a laki, on, sakey ya ugaw a laki, a pastolan toy amin a nasyon diad panamegley na baston a balatyang.” Labay na dragon ya akmonen so ugaw, kania “tampol ya inyakar ed Dios tan diad trono.” (Apo 12:1, 2, 4-6) Ipapanengneng na satan ya bibidbiren na Dios ya anak ton mismo imay ugaw, ya singa gagawaen nensaman sano iyakar ed ama so kapanginyanak ya ugaw pian bidbiren ya anak to itan. No ontan sirin, amay “bii” et simbolikon asawa na Dios. Sikato met may natutukoy ya “Jerusalem ed tagey,” say “ina” na Kristo tan saray espiritual ya agagi to.—Gal 4:26; Heb 2:11, 12, 17.

Siempre, sayan “bii” ed tawen ya simbolikon asawa na Dios et perpekto tan aliwan literal ya

manpapasakit ed pananak to. Kania isisimbolo na pampapasakit na “bii” ya sikatoy asingger lan mananak; magano la itan ya nagawa.—Apo 12:2.

Siopa iyan “ugaw a laki”? Imbaga na Apocalipsis 12:5 ya “pastolan toy amin a nasyon diad panamegley na baston a balatyang.” Impasakbay so nipaakar ed Mesianikon Ari ya tinuro na Dios diad Salmo 2:6-9. Balet abaybayag lan agawa imay inkiyanak ed dalin, impatey, tan inkioli na Kristo sanen anengneng nen Juan iyan pasingawey. Kania mapatnag ya say pasingawey et ontutukoy ed inkiletneg na Panarian na Dios ya uleyan na Anak To, si Jesu-Kristo. Karyari na inkioli nen Jesus, sikatoy “yinmurong ed nikawanan na Dios, a manlapu lad saman et sikatoy manaalagar anggad saray kakabusol to et niiyan bilang toonan na saray sali to.”—Heb 10:12, 13; Sal 110:1; Apo 12:10.

Panagbasa ed Biblia

(Apocalipsis 10:1-11) Tan anengneng ko so sakey nin mabiskeg ya anghel ya onleleksab manlapud tawen, ya abalkot na lurem, tan walay bunlalakaw ed ulo to, tan say lupa to et singa agew, tan saray bikking to et singa ra lusek ya apoy, ² tan sankaeagnan toy melag a lukot ya alukasan. Tan say kawanan a sali to et indakat tod dayat, balet say kawigin sali to et diad dalin, ³ tan sikatoy tinmawag ed maksil a boses a singa panaglem na leon. Tan sanen sikatoy tinmawag, nansalita so pitoran karol. ⁴ Natan sanen nansalita so pitoran karol, mansulat ak la komon, balet nadngel koy sakey a boses manlapud tawen ya angibaga: “Isekretom iray bengatlan imbaga na pitoran karol, tan agmo iratan isusulat.” ⁵ Say anghel ya anengneng kon akaalagey diad dayat tan diad dalin et intagey toy kawanan a lima to diad tawen, ⁶ tan oniyay insamba to ed samay mabilay ya anggad angga, samay amalsa ed tawen tan saray bengatlan wadtan,

tan ed dalin tan saray bengatlan wadatan, tan ed dayat tan saray bengatlan wadatan: “Agla kaukolay manalagar. ⁷ Balet diad saray agew sano paknolen la na komapiton anghel so trumpeta to, say sagradon sekreto na Dios ya inyabawag to bilang maong a balita ed saray aripen to a propeta et asumpal la.” ⁸ Tan nadngel ko so boses manlapud tawen a nansalita lamet ed siak tan kuan to: “La ka, alam so alukasan a lukot a sankabembenan na anghel ya akaalagey diad dayat tan diad dalin.” ⁹ Linma ak ed samay anghel tan imbagak ed sikato ya iter tod siak so melag a lukot. Inkuan tod siak: “Nia, akan mo, tan pagasangen na satan so eges mo, balet diad sangim et masamit itan a singa dilo.” ¹⁰ Inalak so melag a lukot ed lima na samay anghel tan inakan ko, tan diad sangik et masamit itan a singa dilo, balet sanen naakmon ko la, inmagasang so eges ko. ¹¹ Tan oniay inkuan ed siak: “Nepeg a manpropesiya ka lamet nipaa-kar ed saray rasa tan saray nasyon tan saray lenguahe tan dakel ya arari.”

DISYEMBRE 16-22

KAYAMANAN ED SALITA NA DIOS | APOCALIPSIS 13-16

“Agyo Tatakotan Iray Makapataktakot ya Ayayep”

(Apocalipsis 13:1, 2) Tan nanalagey itan diad buer na dayat. Tan anengneng ko so sakey ya atap ya ayep ya onsasakbit manlapud dayat, a walaan na samploran saklor tan pitoran ulo, tan diad saray saklor to et walay samploran korona, balet diad saray ulo to et wala ray ngaran a manmumudmora ed Dios. ² Natan say atap ya ayep ya anengneng ko et singa sakey a leopardo, balet saray sali to et singa saray sali na oso, tan say sangi to et singa sangi na leon. Tan inter na dragon ed

atap ya ayep so pakayari tan trono tan baleg a pakauley to.

w12 6/15 8 ¶6

Si Jehova so “Manangiparungtal ed Saray Sekreto”

⁶ Sakbay a manampot so unonan siglo C.E., inter na apaolin si Jesus ed si apostol Juan so serye na makapakelaw iran pasingawey. (Apo. 1:1) Sakey ed saraya et say impakanengneng nen Juan ed Diablo ya inrepresenta na sakey a dragon ya akaalagey ed buer na dayat. **(Basaen so Apocalipsis 13:1, 2.)** Anengneng met nen Juan so nikadkaduman atap ya ayep ya onsasakbit manlapud dayat tan angawat na baleg a pakauley manlapud Diablo. Insan imbaga na sakey ya anghel ed si Juan a saray pitoran ulo na ambalbalangan atap ya ayep ya nabasad Apocalipsis 13:1 so mangirerepresentad “pitiran arari,” odino gobierno. (Apo. 13:14, 15; 17:3, 9, 10) Diad samay panaon na impansulat nen Juan, limara ed saraya so nanuley la, say sakey so kaplesan a manuuley, tan “say sakey et agni sinmabi.” Antoy pakabidbiran ed sarayan panarian, odino makapanyari ed mundo? Pantongtongan tayoy kada sakey ed saray ulo na atap ya ayep ya deneskribe ed Apocalipsis. Nengnengen tayo met no pannon a saray surat nen Daniel et mangiiter na detalyadon impormasyon nipaakar ed sarayan panarian, a no maminsan et pigaran siglo ni antis iratan a manuley.

(Apocalipsis 13:11) Insan anengneng ko so sakey nin atap ya ayep ya ompapaway manlapud dalin, tan sikatoy walaan na duaran saklor a singa kordero, balet sikatoy nansalita a singa dragon.

(Apocalipsis 13:15) Tan sikatoy naabuloyan a mangiter na linawa ed imahen na atap ya ayep, pian say imahen na atap ya ayep et mansalita tan papatey to so amin ya agmalabay a mandayew ed imahen na atap ya ayep.

re 194 ¶126

Pilalaban ed Duaran Masebeg ya Ayep

²⁶ Anto iya kasi? Say Anglo-Amerikanon Pakapanyari ed Mundo—satan met imay komapiton ulo na inmuhan atap ya ayep balet diad nika-duman betang! Say pangibiig ed satan diad pasingawey bilang sananey ya atap ya ayep so ontulong ed sikatayon nanengneng a lalon malinew no panon iyan onkikiwas a bukor ed eksena na mundo. Sayan piguratibon atap ya ayep a walaan na duaran saklor et tugyopen na duaran bansag a linmesa, independiente, balet ta mantutulungan a mapolitika iran pakapanyari. Isusuheri na saray duaran saklor na satan a ‘singa sakey a kordero’ ya ipaparungtal na satan so inkasikato a mankuankuanan a maa-mo tan agmasebeg, a walaan na sopistikadon porma na gobierno a kaukolan a papegan na interon mundo. Ingen saya so mansasalita “a singa dragon” diad panguusar to na pananes-des tan panigensigen tan parungtalan ni ingen a karawalan ed inerman ya agmangawat ed nengneng na pananguley to. Aliwan say pampasakop ed Panarian na Dios ed silong na uley na Kordero na Dios so ipapaseseg na satan, noag saray intereses nen Satanas, say baleg a dragon. Iyaalibansa na satan so nasyonalistiko iran inkaapag-apag tan pambubusolan a diad katuaan to et panagdayew ed inmuhan atap ya ayep.

re 195 ¶30-31

Pilalaban ed Duaran Masebeg ya Ayep

³⁰ Ipapanengneng na nansumpalan na awaran a sayan talintao imay organisasyon ya inrekomenda, impaseseg, tan sinuportaan na Britanya tan Estados Unidos tan kabkabat ed inmuhan bilang Liga na Nasyones. Diad saginonor, ed Apocalipsis kapitulo 17, omparungtal iya ed silong na duman simbolo, bilang mabilay, onlilinawa ya ambalangan atap ya ayep a walaan na biig a kiwawala. Sayan internasyonal ya ulop so ‘mansasalita,’ diad pangitatangsit to a

bukbukor toy makapangitarok na kareenan tan kaligenan ed katooan. Balet diad katuaan to et satan so nagmaliw a pasen parad singbatan na saray membron nasyon a mansasangsangan tan maniinsultoan ed sakey tan sakey. Sika-toy angipagyaw na pangipulisay, odino singa inatey a kipapasen, ed dinanman a nasyon odino totoo ya ag-ondakmomo ed pakauley to. Diad tua et say Liga na Nasyones so angipulisay ed saray nasyon ya agtinmulok ed saray ideolohiya to. Diad gapo na baleg a kairapan, saray militaristikon “saklor” na sayan talintao na atap ya ayep so onakto pian manumpal ed sakey a makaderal a betang.—Apocalipsis 7:14; 17:8, 16.

³¹ Nanlapula’d Guerra Mundial II, say talintao na atap ya ayep—natan et nipabitar bilang say Nasyones Unidas ya organisasyon—so amatey la ed literal a paraan. Alimbawa, nen 1950 sakey a puersa na UN so akibabali ed lawak na pambabakal na Amianen a Korea tan Abalaten a Korea. Kaiba na puersa na saray taga-Abalaten a Korea so UN ya amatey ed akalkulan 1,420,000 a taga-Amianen iran Koreano tan Tsino. Mipadpara, manlapud 1960 anggad 1964, saray armada na Nasyones Unidas so aktibo ed Congo (Kinshasa). Niarum ni, saray lider na mundo, pati saray papa a di Paul VI tan John Paul II, so nantultuloy ya amekder a sayan talintao so ultimo tan sankaabigan ya ilalo na too parad kareenan. Ipipilit da a no say katooan so agmanlingkor ed satan, deralen na rasa na too so inkasikaton dili. Kanian napapatey da ed piguratibon paraan so amin a totoon agmiabobon ed talintao tan agmandayew ed satan.—Deuteronomio 5: 8, 9.

(Apocalipsis 13:16, 17) Papasooten to so amin a totoo—abeba man odino atagey so kipapasen da, mayaman man odino pobri, bu-los man odino aripen—pian namarkaan iraya diad kawatan a lima ra odino diad moling da,

¹⁷ tan pian anggapo so makapangaliw odino makapanlako nilikud ed samay toon walaan na marka, say ngaran na atap ya ayep odino say numero na ngaran to.

w09 2/15 4 ¶3

Saray Pabitar ed Libro ya Apocalipsis—II

13:16, 17. Anggaman nayaran dakel so nasasagmak tayon irap diad panggagaway inagew-agew a kimkimey, a singa say ‘pansaliw odino panlako,’ agtayo aabuloyan a nadesdes itayon pauleyan ed atap ya ayep. No awaten tayoy ‘tanda na ayep ed lima tayo odino diad moling tayo,’ aliling toy aabuloyan tayo so atap ya ayep a mangontrol ed kakikiwas tan mangimpluensya’d panagnonot tayo.

Pankotkot na Espiritual a Kayamanan

(Apocalipsis 16:13, 14) Tan walay aneng-neng kon taloran marutak ya impuyan iran balikas a singa ra patang a pinmaway ed sangi na dragon tan ed sangi na atap ya ayep tan ed sangi na palson propeta. ¹⁴ Diad tua, saraya et balikas ya impuyan na saray demonyo tan manggagawa iraya na saray tanda, tan oonla iraya ed saray arari na interon dalin, pian tiponen da ra ed guerra a nagawa ed baleg ya agew na Dios a Makapanyarin-amin.

w09 2/15 4 ¶6

Saray Pabitar ed Libro ya Apocalipsis—II

16:13-16. Isisimbolo na “espíritu a marutak [“marutak ya impuyan iran balikas,” NW]” so denedemonyon propaganda a denesinyo pian seguroen a saray arari na dalin et agnaimpluensyaan ed pangikalboy pitoran kopa na sanok na Dios, imbes et sikaray nimaneobran onsumpa ed si Jehova.—Mat. 24:42, 44.

(Apocalipsis 16:21) Insan manlapud tawen et pinmelag ed totoo so maksil ya uran a kristal, a kada sakey et manbelat na manga

sakey a talento, tan minudmora na totoo so Dios lapud salot na uran a kristal, ta talagan grabe iyan salot.

w15 7/15 16 ¶9

“Asingger Lay Kililiktar Yo”!

⁹ Say baleg a kairapan et *aliwan* panaon pian ipulong so “maong a balita na panarian.” Asumpal la itan. Asingsingger lay “anggaan”! (Mat. 24:14) Seguradon say diretsaan ya ipulong na totoo na Dios et say mensahe na panangukom. Nayaran kaibad satan so pangiyabawag ya asingsingger lan naderal so mauges a mundo nen Satanas. Satan ya mensahe et inkompara na Biblia ed uran a yelo: “Manlapud tawen et pinmelag ed totoo so maksil ya uran a yelo tan amin a klase na baton manbelat na ngalngali duamplon kilo, tan inayew na totoo so Dios lapud sayan salot, ta malaklaknab so dineral na saya.”—Apo. 16:21.

Panagbasa ed Biblia

(Apocalipsis 16:1-16) Tan walay nadngel kon maksil a boses manlapud santuaryo ya angibaga ed pitoran anghel: “La kayo tan ikalbo yo ed dalin so pitoran yaong na sanok na Dios.” ² Say unonan anghel et linma tan inkalbo to ed dalin so yaong to. Tan adapoan na grabe tan makapatey a giri iray totoon walaan na marka na atap ya ayep tan mandadayew ed imahen na satan. ³ Say komaduan anghel et inkalbo toy yaong to diad dayat. Tan nagmaliw itan a dala a singa dala na inatey a too, tan inatey so amin a mabilay a pinalsa, on, amin a walad dayat. ⁴ Say komatlon anghel et inkalbo toy yaong to diad saray ilog tan diad saray subol na danum. Tan nagmaliw iratan a dala. ⁵ Nadngel ko so anghel a walaan na autoridad ed saray danum, ya imbaga to: “Sika so matoor a Dios, samay wala natan tan wala la nensaman. Sika so matunong, ta inter mo irayan panangukom,

⁶ lapud inyibung da so dala na saray masanto tan dala na saray propeta, tan inikdan mo ra na dala ya inumen da; manepeng itan ed sikara.” ⁷ Tan nadngel kon imbaga na altar: “On, Jehova a Dios, say Makapanyarin-amin, matua tan matunong iray panangukom mo.”

⁸ Say komapat ya anghel et inkalbo toy yaong to diad agew, tan say agew et naabuloyan a siniten iray totoo diad panamegley na apoy.

⁹ Tan asinit iray totoo lapud graben petang, balet minudmora day ngaran na Dios, samay walaan na autoridad ed sarayan salot, tan ag-ira nagbabawi tan agda inggloria so Dios.

¹⁰ Say komaliman anghel et inkalbo toy yaong to diad trono na atap ya ayep. Tan say panarian to et binmilunget, tan kinetket na saray totoo iray dila ra lapud sakit a nalilik-na ra, ¹¹ balet minudmora day Dios na tawen lapud saray sakit a nalilikna ra tan saray giri da, tan ag-ira nagbabawi ed saray ginawa ra. ¹² Say komanem ya anghel et inkalbo toy yaong to diad baleg ya ilog na Eufates, tan inmekat so danum na satan pian niparaan so dalan parad saray arari a manlapud bubutayan na agew. ¹³ Tan walay anengneng kon taloran marutak ya impuyan iran balikas a singa ra patang a pinmaway ed sangi na dragon tan ed sangi na atap ya ayep tan ed sangi na palson propeta. ¹⁴ Diad tua, saraya et balikas ya impuyan na saray demonyo tan manggagawa iraya na saray tanda, tan oonla iraya ed saray arari na interon dalin, pian tiponen da ra ed guerra a nagawa ed baleg ya agew na Dios a Makapanyarin-amin.

¹⁵ “Nia! Onsabi ak a singa sakey a matakew. Maliket imay mansiasiansian aliing tan aalwaran ton agnalakseb so ilalatop a kawes to, pian agmanakar a lakseb tan agnanengneng na totoo so kababaingan to.” ¹⁶ Tan tinipon da ra ed pasen a tatawagen ed Hebreo ya Armagedon.”

DISYEMBRE 23-29

KAYAMANAN ED SALITA NA DIOS | APOCALIPSIS 17-19

“Guerra ya Panampoten To so Amin ya Guerra”

(Apocalipsis 19:11) Anengneng kon alukasan so tawen, tan walay sakey ya amputin kabayo. Tan samay akakabayo ed satan et tatawagen a Mator tan Matua, tan sikato so manguukom tan milalaban unong ed inkatunong.

(Apocalipsis 19:14-16) Ontan met, ontutumbok ed sikato iray armada ed tawen ya akalugan ira ed saray amputin kabayo, tan akakawes ira na amputi, malinis, tan marakap a klase na linen. ¹⁵ Tan diad sangi to et ompapaway so sakey a makdem tan andukay ya espada a pangabil tod saray nasyon, tan pastolan to ra diad panamegley na baston a balatyang. Ontan met, igagatin-gatin to so panagpespesan na baleg a sanok na Dios a Makapanyarin-amin. ¹⁶ Diad ilalatop a kawes to, on, diad bandad ulpo to et akasulat so ngaran ton, Ari na saray arari tan Katawan na saray katawan.

w08 4/1 8 ¶13-4

Armagedon—Say Guerra na Dios a Mamatunda ed Amin a Guerra

Anggad manuuley ni ray mauges, anggapoy kareenan tan ligen na saray maptek. (Uli-ran 29:2; Eclesiastes 8:9) Diad tua et agtayo naekal so panagsaol tan kaugsan ed saramay totoo manggagawa ed saratan. Kanian, magmaliw labat a permanente so kareenan tan hustisya sano naandi la ray mauges. Insulat nen Solomon: “Say marelmeng sikato so dondon ni-paakar ed maptek.”—Uli-ran 21:18.

Lapud say Dios so Ukom, seguridad itayon diad amin a kaso et maptek so pangukom to ed

mauges. “Agta gawaen na Ukom na amin a dalin so maalas [odino maptek]?” so intepet nen Abraham. Say ebat, unong ed naaralan nen Abraham, et si Jehova so *lawas* duga! (Genesis 18:25) Niarum ni, ipapaseguro ed sikatayo na Biblia ya agpanliketan nen Jehova so paneral ed mauges; gawaen to labat itan sano anggapo lay arum a pampilian.—Ezequiel 18:32; 2 Pedro 3:9.

it-1 1146 ¶1

Kabayo

Diad pasingawey ya inter ed si apostol Juan, anengneng toy niglorian Jesu-Kristo ya akalugan ed amputin kabayo tan kaiba to so sakey ya armada ya akalugan met ed saray amputin kabayo. Sayan pasingawey et impanengneng ed si Juan pian ipaamta ya matunong tan patas so pilaban nen Kristo ed amin ya mangakalaban ed Dios tan Ama to, si Jehova. (Apo 19:11, 14) Diad kapitulo 6, say ginawa na Kristo bilang ari tan saray sinmublay ya aliwliwan agawa et inrepresenta na nanduruman lalaki ya akalugan ed kabayo.—Apo 6:2-8.

(Apocalipsis 19:19, 20) Tan anengneng ko so atap ya ayep tan saray arari na dalin tan saray armada ra a nantitipon pian milaban ed samay akalugan ed kabayo tan ed armada to.

²⁰ Tan narel so atap ya ayep, pati say palson propeta a nanggawa ed arapan to na saray tanda, ya impamalikdo to ed saramay angawat ed marka na atap ya ayep tan saramay mandadayew ed imahen to. Legan a mabilay ni ra, nibantak ira ed mandarlang a dayat a manliob ed asupre.

re 285-286 ¶24

Say Mibabakal ya Ari so Manalo ed Armagedon

²⁴ Say inminwas ed dayat ya atap ya ayep a walaay pitoran ulo tan samploran saklor, a mangirerepresenta ed politikal ya organisasyon nen Satanas, so sigpot lan deralen, tan pati say palson propeta to, say komapiton pakapanyari ed

mundo. (Apocalipsis 13:1, 11-13; 16:13) Leleg a “mabilay” ni, odino onkukurang ni ed nankaka-sakey ya isusumpa ra ed totoo na Dios ed dalin, sikaray ibantak ed “dayat na apoy.” Kasin literal iya a dayat na apoy? Andi, a singa met samay atap ya ayep tan say palson propeta et aliwan literal ya ayayep. Imbes, simbolo itan na sigpot, pinal a kadederal, kipapasen na aglan balot pakapawil. Diad saginonor et dia met ibasileng so patey tan Hades, tan ontan met ed Diablo a mismo. (Apocalipsis 20:10, 14) Peteg ya aliwa iyan impierno na magnayon a panamairap ed mauges, lapud say mismon ideya nipaakar ed ontan a pasen et makapadimla ed si Jehova.—Jeremias 19:5; 32:35; 1 Juan 4:8, 16.

(Apocalipsis 19:21) Balet saray arum et pinatey ed panamegley na andukey ya espada a pinmaway ed sangi na samay akalugan ed kabayo. Tan amin a manok et naksel ed saray laman da.

re 286 ¶25

Say Mibabakal ya Ari so Manalo ed Armagedon

²⁵ Amin nin arum ya aliwan direktan kabiangan na gobierno balet ta agnareporma a kabiangan na sayan marelmeng a mundo na katooan so ‘pateyen met ed kampilan na samay akayurong ed kabayo.’ Iyabawag nen Jesus a kanepengan day ompatey. Lapud diad kipapasen da et agabitla so dayat na apoy, kasin nailaloan tayon napaoli ira? Anggapoy nabasa tayo a mangibabagan saramay pateyen na Ukom nen Jehova ed satan a panaon so napaoli. Unong ya inkuan nen Jesus a mismo, amin na saramay aliwan “karnero” so natawtaw ed “andi-anggaan ya apoy a sikato so imparaan ed Diablo tan saray angheles to,” salanti, “dia ed andi-anggaan [“a kadederal,” NW].” (Mateo 25:33, 41, 46) Saya so mamantok ed “agew na panangukom, tan dia ed kaderal na saray mangaruksan totoo.”—2 Pedro 3:7; Nahum 1:2, 7-9; Malaquias 4:1.

Pankotkot na Espiritual a Kayamanan

(Apocalipsis 17:8) Say atap ya ayep ya anengneng mo et wala nensaman, balet anggapo la, ingen ta magano lan ompaway manlapud kaaralman, tan naderal itan. Tan saray manaayam ed dalin—saramay agnisulat ed lukot na bilay so ngaran da manlapu lad inkiletneg na mundo—et mankelaw ira sano nanengneng da no panon a say atap ya ayep et wala nensaman, balet anggapo la, ingen ta niwala lamet.

re 247-248 ¶5-6

Asolbar so Sakey a Makapataktakot a Mistryo

⁵ “Say [atap ya] ayep . . . sikato, *nensaman*.” On, niwala itan bilang Liga na Nasyones manlapud Enero 10, 1920, a manpatuloy, ya akibianghan na 63 a nasyones ed nanduruman panaon. Balet, asabi panaon, say Hapon, Alemany, tan Italya so sinmian, tan say datin Unyon Sobyet so inekal ed Liga. Nen Setyembre 1939 say diktador a Nazi Alemanya so angigaulo ed Guerra Mundial II. Lapud insaew na Liga na Nasyones a mamasiansia na kareenan ed mundo, satan so singano nilereg ed kaaralman na inka-inaktibo. Kasabi 1942 et kinmapuy la itan. Impatalos nen Jehova ed totoo to so sigpot a kabaliksan na pasingawey, aliwan diad antis na saman nisay diad saginonor a petsa, noagta diad saman a mismon mapeliron panaon! Diad Balon Mundo a Teokratikon Asamblea, nayarian nen N. H. Knorr ya iyabawag, unong a mitunosan ed propesiya, a “say [atap ya] ayep . . . et *aliwa [la] natan*.” Insan to intepet, “Kasin say Liga so mansiansia ed kaaralman?” Diad impangaon ed Apocalipsis 17:8, oniy ebat to: “Say ulopan na saray minumundon nasyones so onlesa lamet.” Peteg ya agawa iya—diad kiyalangon na mapropetikon Salita nen Jehova!

Ompapaway Manlapud Kaaralman

⁶ Say ambalangan atap ya ayep so peteg a tinmatdang manlapud kaaralman. Nen Hunyo 26, 1945, tekep na maingal a seremonya ed San Francisco, E.U.A., 50 a nasyones so binmotos a mangawat ed Karta na organisasyon na Nasyones Unidas. Say gagala na sayan ulop et “pian pansiansiaen so internasyonal a kareenan tan kaligenan.” Dakel so pamparaan na Liga tan say UN. Inkuan na *The World Book Encyclopedia*: “Diad arum a paraan, say UN et miulibay ed Liga na Nasyones, a naorganisa kayari na Guerra Mundial I . . . Dakel ed saray nasyon ya angiletneg ed UN so angiletneg met ed Liga. Singa say Liga, say UN so niletneg pian ontulong ed pamasiansia na kareenan ed baetan na saray nasyones. Saray manunan kabiangan na UN so kaparparan maong na saramay kabiangan na Liga.” Say UN, sirin, so diad katuaan to et inlesa lamet na ambalangan atap ya ayep. Say membro na satan a manga 190 a nasyones et nilampasan ton tuloy so 63 a membro na Liga; angawat met itan na mas malaknab iran responsabilidad nen say samay sinublayan to.

(Apocalipsis 17:16, 17) Tan say samploran saklor ya anengneng mo tan say atap ya ayep et busolen da may imoral a bii tan sikatoy deralen tan lakseban da, tan upoten day laman to tan sigpot dan poolan. ¹⁷ Ta inyan na Dios ed kapusoan da so panggawa ed samay walad kanonotan to, salanti, gawaen imay saksakey a kanonotan da, ya iter da ed atap ya ayep so panarian da, anggad nasumpal iray salita na Dios.

w12 6/15 18 ¶17

Ipaparungtal nen Jehova no Anto ray “Maga-no lan Nagawa”

¹⁷ Balet, agbastabasta naandi so palson relihyon. Mansiansian makapanyari so balangkantis, tan

salien ton patuloken iray arari anggad iyan na Dios so sakey ya ideya ed kapusoan na saray manuuley. **(Basaen so Apocalipsis 17:16, 17.)** Magano lan pakiwasen nen Jehova iray politikal ya elemento nen Satanas ya irerepresenta na United Nations a mangataki ed palson relihyon. Ekalen day impluensya to tan deralen day kayamanan to. Singa imposiblin nagawa itan nensaman. Balet natan, ngalngali la napelag so balangkantis ya akayurong ed ambalbalangan atap ya ayep. Ingen, sikatoy agkalkalnan nakaruskos, noagta bigbigla tan mapmaples a napelag!—Apo. 18:7, 8, 15-19.

Panagbasa ed Biblia

(Apocalipsis 17:1-11) Sinmabi so sakey ed saray piton anghel a walaan na piton yaong tan imbaga tod siak: “Gala, ipanengneng kod sika so pangukom ed maimpluensyan imoral a bii ya akayurong ed amayamay a danum, ² samay nanggawaan na seksual ya imoralidad na saray arari na dalin, tan saray manaayam ed dalin et abuek ed alak na panggagawa toy seksual ya imoralidad.” ³ Tan diad pakayari na espiritu et inawit to ak ed kalawakan. Tan anengneng koy sakey a bii ya akayurong ed ambalbalangan atap ya ayep a napno na saray ngaran a manmumudmora ed Dios tan walaay piton ulo tan samploran saklor. ⁴ Say bii et akasulong na kolor-ube tan ambalbalangan kawes, tan saray alahas a balitok, mablin bato, tan perlas, tan walay sankabembenan ton balitok a kopa a napno na saray makapadimlan bengatla tan marutak a bengatla na panggagawa toy seksual ya imoralidad. ⁵ Diad moling to et akasulat so sakey a ngaran, sakey a misteryo: “Makapanyarin Babilonia, say ina na saray imoral a bibii tan saray makapadimlan bengatla diad dalin.” ⁶ Tan anengneng ko a say bii et abuek ed dala na saray masanto tan ed dala na saray tasi nen Jesus.

Sanen sikatoy anengneng ko et mankelaw ak a maong. ⁷ Kanian inkuan na anghel ed siak: “Akin et mankelaw ka? Ibagak ed sika so misteryo nipaakar ed bii tan ed atap ya ayep ya akayurong to, a walaay piton ulo tan samploran saklor: ⁸ Say atap ya ayep ya anengneng mo et wala nensaman, balet anggapo la, ingen ta magano lan ompaway manlapud kaaralman, tan naderal itan. Tan saray manaayam ed dalin—saramay agnisulat ed lukot na bilay so ngaran da manlapu lad inkiletneg na mundo—et mankelaw ira sano nanengneng da no panon a say atap ya ayep et wala nensaman, balet anggapo la, ingen ta niwala lamet. ⁹ “Dia et nakaukolan so kakabatan tan karunungan: Say piton ulo et mankabaliksang na piton palandey, ya akayurong na samay bii. ¹⁰ Tan walay piton arari: Say limara et naandi la, say sakey et wala natan, tan say sakey et agni sinmabi; balet sano onsabi, sikatoy mansiansian magano. ¹¹ Tan say atap ya ayep a wala nensaman balet anggapo la, satan met so komawalon ari, balet nanlapu itan ed piton, tan naderal itan.

DISYEMBRE 30–ENERO 5

KAYAMANAN ED SALITA NA DIOS | APOCALIPSIS 20-22

“Gagawaen Kon Balo so Amin a Bengatla”

(Apocalipsis 21:1) Tan anengneng koy sakey a balon tawen tan sakey a balon dalin; ta naandi la imay datin tawen tan samay datin dalin, tan anggapo la so dayat.

re 301 ¶2

Sakey a Balon Tawen tan Sakey a Balon Dalin

² Nilasus a taon artis na panaon nen Juan, onia so inkuan nen Jehova ed si Isaia: “Ta, nia, malmalsa ak na saray balo a tawen tan balo a dalin; ta saray inmuana a bengatla ag-ira la na-

nonotan, ag-ira la onla ed nonot.” (Isaias 65:17; 66:22) Sayan propesiya so walaan na inmu- nan kasumpalan sanen pinmawil iray matoor a Judio ed Jerusalem nen 537 B.C.E. kayari na 70-taon ya inkibantak da ed Babilonia. Diad sa- man a panangipawil, sikaray amorma na sakey ya alinisan a sosyedad, sakey a “balo a dalin,” diad silong na balon sistema a pananguley, sa- lanti, “saray balo a tawen.” Balet, tinukoy nen apostol Pedro so sakey nin kiyaplikaan na pro- pesiya, a kuantu: “Balet, unong ed sipan to alagden tayo so saray tawen a balo tan dalin a balo, a sikara so panayaman na katunongan.” (2 Pedro 3:13) Ipapanengneng natan nen Juan a sayan sipan so nasusumpal legan na agew na Katawan. “Say una a tawen tan say una a dalin,” salanti, say inorganisa a sistema na bengabengatla nen Satanas a pati saray go- biernon uksoyan na satan ya inimpluensyaan nen Satanas tan saray demonyo to, so onlabas odino mangangga la. Say agmaligen a “dayat” na marelmeng, rebelyoson katooan so naandi la. Onsalat ed satan so “sakey a tawen a balo tan dalin a balo”—sakey a balon mangaralda- lin a sosyedad diad silong na balon gobierno, say Panarian na Dios.—Ikompara so Apocalip- sis 20:11.

(Apocalipsis 21:3, 4) Diad saman et walay nadngel kon maksil a boses manlapud trono, ya angibaga: “Say tolda na Dios et walad ka- tooan, tan sikatoy manayam a kaiba ra, tan magmaliw iran totoo to. ⁴ Tan say Dios a mismo et niwala ed sikara. Tan punasen to so amin a lua ed kamataan da, tan angga- po lay patey, anggapo met lay panermen tan panakis tan panotot. Saray datin bengatla et linmabas la.”

w13 12/1 11 ¶12-4

“Gagawaen Kon Balo so Amin a Bengatla”

“Punasen [na Dios] so amin a lua ed kamata- an da.” (Apocalipsis 21:4) Anton klase na lua

so punasen to? Aliwan say lua lapud liket odino say lua ya manproprotekta ed mata tayo. Say klase na lua ya punasen na Dios et saramay lua ya iyaakis tayo no maniirap tan maneermen tayo. Permanentin punasen na Dios iratan ya lua ta ekalen toy amin ya sengegan na irap tan ermen.

“Anggapo lay patey.” (Apocalipsis 21:4) Say se- ngegan na graben panakis tayo et no walay ompatey ya inad-aro tayo. Ibulo nen Jehova iray maunor ya totoo ed pakayari na patey. Pa- non? Ekalen to so talagan sengegan na patey: say atawir tayon kasalanan ed si Adan. (Roma 5:12) Pagmaliwen nen Jehova ya perpekto iray maunor ya totoo panamegley na dondon ya im- bagat nen Jesus. Insan say unor a kabusol, say patey, et “paandien.” (1 Corinto 15:26) Unong ed gagala na Dios, saray matoor ya totoo et manbilay ya andi-angga tan perpekto.

“Anggapo met lay . . . panotot.” (Apocalip- sis 21:4) Anton klase na panotot o paniirap so naandi la? Naandi la so amin ya mental, emosyonal, tan pisikal ya paniirap a resulta na kasalanan tan ag-inkaperpekto ya pinag- maliw ton miserable so bilay na minilyon a totoo.

(Apocalipsis 21:5) Tan inkuan na samay aka- yurong ed trono: “Gagawaen kon balo so amin a bengatla.” Inkuan to ni: “Isulat mo, ta sarayan salita et napanmataalkan tan tua.”

w03 8/1 12 ¶14

Jehova, say Dios na Katuaan

¹⁴ Nepeg ya ipapuso tayo so ibabaga ed sikata- yo nen Jehova diad Salita to. Gagawaen to so labay ton pagmaliwan, tan gawaen to so im- baga to. Walaan itayo na amin a rason pian manmatalek ed Dios. Manisia itayo sano ibaga nen Jehova ya “iter to so panamales ed saray agmikabat ed Dios, tan dia ed saray ag-ontu- lok ed ebanghelyo na Katawan tayon Jesus.” (2 Tesalonica 1:8) Makapanmatalek itayo met

ed si Jehova sano ibaga ton aaroen to iramay manggegemtan na inkatunong, sano ibaga ton pagamoran to na andi-anggaan a bilay iramay mangaagamil na pananisia, tan sano ibaga ton ekalen to so ot-ot, dageyem, tan anggan say patey. Indanet nen Jehova so inkanapanmatal-kan na sayan unor a sipan diad impangiter to ed si apostol Juan na sayan bilin: “Isulat mo; ta saraya a salita sikara so matoor tan matua.”—Apocalipsis 21:4, 5; Ulihan 15:9; Juan 3:36.

Pankotkot na Espiritual a Kayamanan

(Apocalipsis 20:5) (Saray arum ya inatey et ag-abilay anggad kasumpal na 1,000 taon.) Saya so unonan kioli.

it-2 249 ¶2

Bilay

Diad ganggan na Dios ed si Adan, impaam-ta to ya ag-ompatey si Adan no ontulok. (Ge 2:17) Ontan met so nagawa ed saray maunor ya totoo no paandien la so unor a kabusol, say patey, anggapo lay kasalanan da kanian agla ra ompatey. Tuloytuloy la ran manbilay. (1Co 15:26) Permanente lan naandi so patey diad sampot na 1,000 taon ya uley na Kristo, ya singa ibabaga na libron Apocalipsis. Nabasa di-tan ya saramay kaiba na Kristo a magmaliw ya arari tan saserdote et “abilay tan nanuley bi-lang arari a kaiba na Kristo diad 1,000 taon.” Kanian “saray arum ya inatey” ya “ag-abilay anggad kasumpal na 1,000 taon” et saramay mabilay diad sampot na 1,000 taon, antis ni ya ibulos si Satanas ed kaaralman tan suboken toy totoo diad sampot lan pankanawnawa. Diad sampot na 1,000 taon, perpekto la ray totoo ed dalin ya singa ed samay kipapasen nen Adan tan Eva antis iran nankasalanan. Diad satan a panaon, talagan perpekto lay bilay da. Say manbilay ed andi-angga et saramay manmato-or no ibulos lay Satanas ed kaaralman pian suboken ira ed sampot a pankanawnawa.—Apo 20:4-10.

(Apocalipsis 20:14, 15) Tan say patey tan say Lubok et imbantak ed dayat na apoy. Say dayat na apoy et mankabaliksikan na komaduan ipapatey. ¹⁵ Ontan met, siopaman ya ag-akasulat ed libro na bilay et imbantak ed dayat na apoy.

it-2 189-190

Dayat na Apoy

Sayan salita et nabasa labat ed libron Apocalipsis tan malinew ya simboliko so tutukoyen to. Ibabaga na Biblia so mismon kabaliksikan tan isisimbolo to: “Say dayat na apoy et mankabaliksikan na *komaduan ipapatey*.”—Apo 20:14; 21:8.

Mas napaneknekan ya simboliko so dayat na apoy diad arum ni ran teksto ed libron Apocalipsis ya atukoy itan. Nabasa ed saratan ya teksto ya say patey et ibantak ed dayat na apoy. (Apo 19:20; 20:14) Siempre, aglital ya napoolan so patey. Sakey ni, say Diablo ya agnanengneng ya espiritun pinalsa et imbantak ed dayat na apoy. Lapud sikatoy sakey ya espi-ritu, sikatoy agnaderal na literal ya apoy.—Apo 20:10; ikompara so Exo 3:2 tan Uk 13:20.

Lapud isisimbolo na dayat na apoy so “*komaduan ipapatey*” tan lapud ibabaga na Apocalipsis 20:14 ya “say patey tan say Lubok” et ibantak diton, malinew ya ag-isisimbolo na satan ya dayat so patey ya atawir na too ed si Adan (Rom 5:12), tan agmet isisimbolo na satan so Lubok. Kanian duman klase na simbolikon patey so tutukoyen na satan, samay ipapatey ya anggapo lay ilalo. Anggapon balot so nabasa ya satan ya “dayat” et iter to iray inaatey to, ya singa nagawa ed Lubok tan ed patey ya impatawir nen Adan. (Apo 20:13) Kanian saramay “ag-akasulat ed libro na bilay” so ngaran da, salanti, saramay agmagbabawin onkontra ed uley na Dios, et ibantak ed dayat na apoy, labay ton ibaga et permanente la ran naderal, say komaduan ipapatey.—Apo 20:15.

Panagbasa ed Biblia

(Apocalipsis 20:1-15) Tan anengneng koy sakey ya anghel ya onleleksab manlapud tawen a sankaeagna toy tombok na kaa-ralman tan sakey a baleg a gulonggulong. ² Inerel to so dragon, say sankaulaan ya uleg, say Diablo tan Satanas, tan binalor to ed 1,000 taon. ³ Tan sikatoy imbantak to ed kaa-ralman tan sinaraan to itan tan inikdan toy tatak, pian agto la napalikdo iray nasyon anggad kasumpal na 1,000 taon. Kayari na saya, sikatoy ibulos a magano. ⁴ Tan akanengneng ak na saray trono, tan saramay akayurong ed saratan et naikdan na autoridad a mangukom. On, anengneng ko ray kamarerwa na saramay pinatey lapud impantasi ra nipa-akar ed si Jesus tan impanpulong da nipaakar ed Dios, tan saramay agnandayew ed atap ya ayep odino ed imahen to tan agmet angawat ed marka diad moling da tan diad lima ra. Tan sikaray abilay tan nanuley bilang arari a kaiba na Kristo diad 1,000 taon. ⁵ (Saray arum ya inatey et ag-abilay anggad kasumpal na 1,000 taon.) Saya so unonan kioli. ⁶ Maliket tan masanto so siopaman a kabiangan ed unonan kioli; diad sikara et anggapoy pakayari na komaduan ipapatey, balet magmaliw iran saserdote na Dios tan say Kristo, tan manuley ira bilang arari a kaiba to diad 1,000 taon. ⁷ Natan kasumpal na 1,000 taon, ibulos si Satanas ed akaprisoan to, ⁸ tan si-

katoy ompaway pian palikdoen iramay nasyon diad apatiran suyok na dalin, say Gog tan Magog, pian tiponen to ra parad guerra. Say karakel da et singa buer ed dayat. ⁹ Tan kinmayat ira ed interon dalin tan pinaliberan day kampo na saray masanto tan say inad-aronsyudad. Balet pinmelag so apoy manlapud tawen tan inupot ira na satan. ¹⁰ Tan say Diablo a mamapalikdo ed sikara et imbantak ed dayat na apoy tan asupre, a diton so kawalaan la na atap ya ayep tan say palson propeta; tan pairapen ira ed agew tan labi ya anggad angga. ¹¹ Tan anengneng ko so baleg ya amputin trono tan samay akayurong ed satan. Diad arapan to et naandi so dalin tan say tawen, tan agla iraya naromog. ¹² Tan anengneng ko ray inaatey, saray ordinaryo tan saray prominente, ya akaalagey ed arap na trono, tan wala ray alukasan a lukot. Balet wala ni sananey a lukot ya alukasan; satan so lukot na bilay. Diad panamegley na saray akasulat ed saray lukot, saray inaatey et inukom unong ed saray gawa ra. ¹³ Tan inter na dayat iray inaatey a wadtan, tan say patey tan say Lubok et inter da ray inaatey da, tan sansakey iran inukom unong ed saray gawa ra. ¹⁴ Tan say patey tan say Lubok et imbantak ed dayat na apoy. Say dayat na apoy et mankabaliksang na komaduan ipapatey. ¹⁵ Ontan met, siopaman ya ag-akasulat ed libro na bilay et imbantak ed dayat na apoy.